

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

На сьогодні в Україні публічне адміністрування зазнає складних перетворень, що визначається Законом про адміністративну реформу. В контексті формування нової адміністрації в Україні поглиблення вивчення сутності державного управління набуває особливої сутності, оскільки воно відіграє важливу роль у процесі реформування державної влади нашої країни.

Поняття «публічне адміністрування» та «публічне управління» були вперше запропоновані 28-м президентом США Вудро Вільсоном (Woodrow Wilson) в 1887 році [1:204]. Він зазначив, що адміністративна наука є вивченням державної діяльності. Завдяки цьому діяльність буде ефективна, з найменшими фінансовими та енергетичними витратами. Публічне адміністрування – розуміється, як цілеспрямована взаємодія публічних адміністрацій з юридичними й фізичними особами для забезпечення виконання закону та його основних функцій. В «Енциклопедичному словнику з державного управління» публічне адміністрування визначається як теорія і практика управління характеризується здійсненням адміністративних процедур через соціальну діяльність та використанням демократичних інструментів управління [2:605].

Державне управління трактується у широкому та вузькому сенсі. У вузькому розумінні мається на увазі те, що державне управління тісно пов'язане з адміністративним відділом і розглядається як професійна діяльність державних службовців та соціальних працівників, неурядових організацій, установ та організацій. Державне управління в широкому розумінні пов'язане з функціями всіх державних відомств: законодавством, адміністрацією та юстицією.

Н. Обушна вважає, що державне управління є об'єктом наукового пізнання. Це складна і багатогранна форма, що базується на концепції тісного зв'язку політики й права. Взаємодія між управлінням та владою, політичною системою та суспільством, а також різними компонентами суспільства та соціальної системи [3]. Основною рисою теорії публічного управління є те, що вона розглядає людей з позиції активних учасників державного управління. Основні функції публічного адміністрування: цільове планування, визначення необхідного напрямку розвитку, створення правових, економічних та інших умов для інтересів учасників, розподіл праці, співпраця та координація.

На думку Л. Волчкової та В. Мініної, адміністрування – це впорядкована діяльність органів державної влади, основа стабільних взаємовідносин та взаємодії між владою, адміністративним управлінням, економікою та суспільством [4]. З цієї причини державне управління слід розуміти як участь людей в управлінні, що забезпечує взаємодію між політичною системою, сектором людей, урядом та колективними інтересами, залученими в суспільство під владою, контроль усіх народів. Удосконалення державного управління визначатиме Україну як розвинену, легальну, цивілізовану та конкурентоспроможну європейську країну з високим рівнем життя, соціальними та демократичними стандартами.

Представниками науки державного управління є різні наукові школи, які об'єднують вчених-одномудців. Разом з тим, є різні методологічні підходи, методологічні установки, які поділяють методологію досліджень публічного управління на тоталітарний, демократичний і державно-релігійний підходи. У тоталітарному аналізі державного управління увага зосереджується на необхідності сильної державної влади, фактичному злитті державних інституцій, керівних партій та громадських об'єднань. Державне управління пов'язане з ефективною роботою всієї політичної системи.

Термін "публічне управління" має два тісно пов'язаних між собою значення. Це управління та реалізація інтегрованих національних органів та різних державних заходів. Інтегровані державні органи (політики, правила, організаційні структури, персонал тощо) несуть відповідальність за фінансування державного бюджету, управління та координацію роботи виконавчої влади та його взаємодію з державою, суспільством та іншими

зацікавленими сторонами. Можна зазначити, що публічне управління не обмежується діяльністю його органів і посадових осіб. Воно здійснюється і за участю інститутів безпосередньої демократії.

В сучасних умовах види публічного управління поділяються: по перше, це міжнародне громадське управління, яке здійснюється 43 органами, які створені світовою спільнотою, це органи ООН, перш за все Рада Безпеки й Генеральна Асамблея, або регіональними міжнародними об'єднаннями. У такому разі, міжнародне публічне управління може мати глобальний або регіональний характер [5].

По-друге, це публічне державне управління, яке здійснюється в межах державно організованого суспільства тої чи іншої країни. По-третє, публічне управління існує в муніципальних утвореннях, що являють собою територіальний колектив. Держава або суб'єкт федерації встановлює у своїй конституції та законах сферу муніципального управління як місцевого управління.

Методи та прийоми державного управління залежать від їх функцій та повноважень. В економіці економічні методи широко застосовуються в управлінні, а адміністративні застосовуються лише в необхідному обсязі. Управління культурним полем у галузі інтелектуальної творчості часто є неприйнятним, в політичній системі важливо шукати політичні згоди, компроміси, компроміс тощо [6].

Під економічними основами публічного адміністрування доцільно розглядати складові відновлення економічного розвитку національної економіки та подолання макроекономічних дисбалансів. Тож, проаналізувавши різноманітні підходи до поняття «публічне адміністрування», можна дійти до висновку, що в державному управлінні «адміністрування» є організаційно-розпорядчим методом. А щоб досягти бажаного результату у сфері публічного управління, потрібно постійно розвивати й вдосконалювати систему.

Список використаних джерел

1. Wilson W. The study of Administration. [Електронний ресурс] / Wilson W. // Political Science Quarterly. Vol. 2, No 1 (June).. – 1887. – Режим доступу до ресурсу: <https://teachingamericanhistory.org/library/document/the-study-of-administration/>.
2. Сурмін Ю. П. Публічне адміністрування / Ю. П. Сурмін, В. П. Трошинського // Енциклопед. слов. з держ. упр. / уклад. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко; за ред. Ю. В. Ковбасюка [та ін.]. – Київ : НАДУ, 2010. – 820 с.
3. Обушна Н. Публічне управління як нова модель організації державного управління в Україні: теоретичний аспект // Збірник наукових праць. Вип. 44. Ефективність державного управління. – 2015. – С. 53-63 - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2015_44%281%29__8
4. Волчкова Л. Т. Реформування державного управління в контексті основних тенденцій розвитку сучасного суспільства / Л. Т. Волчкова, В. Н. Мініна. // Державне управління: електронний вісник. – 2006. - No 7. - Режим доступу: http://e-journals.spa.msu.ru/7_2006.html.
5. Ястремська О. М. Публічне адміністрування / О. М. Ястремська, Л. О. Мажник. // Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця. – 2015. – 131 с.
6. Публічне адміністрування та економічна безпека в умовах європейської інтеграції / [Подольчак Н. Ю.; за заг. ред. Н.Ю. Подольчака, Я. Я. Пушака, П.В. Ворони]. – Київ; Львів: Ліга-Прес, 2017. – 269 с. - Режим доступу: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/663>

Науковий керівник: к.е.н., доцент Богуславська С. І.

Московченко Т.

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ЯК ПРОФЕСІОНАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Одним з вирішальних факторів, які визначають ефективність функціонування державної служби є професіоналізм державних службовців. Підвищення рівня професіоналізму в даний час є актуальною проблемою реформування української державної служби. Тому дослідження